

Закон

за мерките срещу изпирането на пари

(Обн., ДВ, бр. 85 от 24 юли 1998 г., изм. и доп., бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 102 от 2001 г., изм. и доп., бр. 31 от 2003 г., изм., бр. 103 и 105 от 2005 г.; бр. 30 от 2006 г., изм. и доп., бр. 54 и 59 от 2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; изм., бр. 82 и 108 от 2006 г.; изм., бр. 52 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 92 и 109 от 2007 г.; изм., бр. 16, 36, 67 и 69 от 2008 г.; изм., бр. 22, 23 и 93 от 2009 г.; изм., бр. 88 и 101 от 2010 г.; изм., бр. 16, 48, 57 и 96 от 2011 г.; изм., бр. 44, 60 и 102 от 2012 г.)

Глава първа

Общи положения

Чл. 1. (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) С този закон се определят мерки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, както и организацията и контролът по тяхното изпълнение.

Чл. 2. (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., бр. 54 от 2006 г.) (1) Изпиране на пари по смисъла на този закон е:

1. преобразуването или прехвърлянето на имущество, придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност, за да бъде укрит или прикрит незаконният произход на имуществото или за да се подпомогне лице, което участва в извършването на такова действие с цел да избегне правните последици от своето деяние;

2. укриването или прикриването на естеството, източника, местонахождението, разположението, движението или правата по отношение на имущество, придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност;

3. придобиването, владението, държането или използването на имущество със знание към момента на получаването, че е придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност;

4. участието в което и да е от действията по т. 1–3, сдружаването с цел извършване на такова действие, опитът за извършване на такова действие, както и подпомагането, подбуждането, улесняване извършването на такова действие или неговото прикриване.

(2) Изпиране на пари е налице и когато дейността, от която е придобито имуществото по ал. 1, е извършена в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава и не попада под юрисдикцията на Република България.

Чл. 3. (1) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари са:

1. идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация;

2. идентифициране на действителния собственик на клиента – юридическо лице, и предприемане на съответни действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание на лицето по ал. 2 и 3 да приеме за установен действителния собственик;

3. събиране на информация от клиента относно целта и характера на отношението, което е установено или предстои да бъде установено с него;

4. текущо наблюдение върху установените търговски или професионални отношения и проверка на сделките и операциите, извършвани в рамките на тези отношения, доколкото те съответстват на наличната информация за клиента, за неговата търговска дейност и рисков профил, в т. ч. изясняване на произхода на средствата в посочените от закона случаи;

5. разкриване на информация относно съмнителни операции, сделки и клиенти.

(2) Мерките по ал. 1 са задължителни за:

1. (изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 59 от 2006 г., в сила от 1 януари 2007 г., изм. – ДВ, бр. 16 от 2008 г., изм. – ДВ, бр. 23 от 2009 г., в сила от 1 ноември 2009 г., изм. – ДВ, бр. 101 от 2010 г., в сила от 30 април 2011 г.) Българската народна банка, кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, финансовите институции, обменните бюра, както и другите доставчици на платежни услуги;

2. (доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм., бр. 103 от 2005 г., бр. 54 от 2006 г.) застрахователи, презастрахователи и застрахователни посредници със седалище в Република България; застрахователи, презастрахователи и застрахователни посредници от държава – членка на Европейския съюз, или държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, които осъществяват дейност на територията на Република България; застрахователи и презастрахователи със седалище в държави, различни от посочените, получили лиценз от Комисията за финансов надзор да осъществяват дейност в Република България чрез клон; застрахователни посредници със седалище в държави, различни от посочените, вписани в регистър на Комисията за финансов надзор;

3. (изм. и доп. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 54 от 2006 г.) колективни инвестиционни схеми, инвестиционни посредници и управляващи дружества;

4. (нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г., доп. – ДВ, бр. 92 от 2007 г., изм. – ДВ, бр. 60 от 2012 г., в сила от 7 август 2012 г.) пенсионноосигурителни дружества;

5. (предишна т. 4, изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) органи по приватизацията;

6. (предишна т. 5, изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) лица, организиращи възлагането на обществени поръчки;

7. (предишна т. 6 – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) лица, организиращи и провеждащи казартни игри;

8. (предишна т. 7 – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) юридически лица, към които има взаимоспомагателни каси;

9. (предишна т. 8 – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) лица, които предоставят паричен заем срещу залагане на вещи;
10. (предишна т. 9 – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 57 от 2011 г.) пощенските оператори, лицензирани да извършват пощенски парични преводи съгласно Закона за пощенските услуги;
11. (предишна т. 10 – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) нотариуси;
12. (предишна т. 11 – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 1 ноември 2007 г.) пазарен оператор и/или регулиран пазар;
13. (предишна т. 12 – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) лизингови предприятия;
14. (предишна т. 13, изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) държавни и общински органи, сключващи договори за концесии;
15. (предишна т. 14 – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) политически партии;
16. (предишна т. 15 – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) професионални съюзи и съсловни организации;
17. (предишна т. 16, изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) юридически лица с нестопанска цел;
18. (изм. – ДВ, бр. 67 от 2008 г.) регистрирани одитори;
19. (предишна т. 18 – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 105 от 2005 г.) органи на Националната агенция за приходите;
20. (предишна т. 19, изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) митнически органи;
21. (нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г., доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., отм. – ДВ, бр. 16 от 2011 г.)
22. (нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) спортни организации;
23. (нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Централния депозитар;
24. (нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 92 от 2007 г., отм. – ДВ, бр. 16 от 2011 г.)
25. (нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) търговци на оръжие, петрол и петролни продукти;
26. (нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 31 от 2003 г.) лица, които по занятие извършват консултации в областта на данъчното облагане;
27. (нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) търговци на едро;
28. (нова – ДВ, бр. 31 от 2003 г.) лица, които по занятие извършват правни консултации, когато:
- а) участват в планирането или изпълнението на операция или сделка на свой клиент относно:
 - аа) покупко-продажба на недвижим имот или прехвърляне на предприятие на търговец;
 - бб) управление на пари, ценни книжа или други финансови активи;
 - вв) откриване или разпореждане с банкова сметка или със сметка за ценни книжа;

г) набавяне на средства за учредяване на търговец, увеличаване на капитала на търговско дружество, за предоставяне на заем или за всяка друга форма на набавяне на средства за осъществяване на дейността на търговеца;

дд) (доп. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) учредяване, организиране на дейността или управление на търговец или друго юридическо лице, офшорна компания, компания, предоставена на доверително управление, или друга подобна структура;

ее) (нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) доверително управление на имущество;

б) действат за сметка на или от името на свой клиент в каквато и да е финансова операция или сделка с недвижим имот;

29. (нова – ДВ, бр. 31 от 2003 г.) лица, които извършват по занятие посредничество при сделки с недвижими имоти;

30. (нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) лица, които по занятие предоставят:

а) адрес на управление, адрес за кореспонденция или офис за целите на регистрацията на юридическо лице;

б) услуга по регистриране на юридическо лице, офшорна компания, компания на доверително управление или друга подобна структура;

в) услуги на доверително управление на имущество или на лице по буква „б“;

31. (нова – ДВ, бр. 57 от 2011 г.) лица, които по занятие извършват счетоводни услуги;

32. (нова – ДВ, бр. 57 от 2011 г.) частните съдебни изпълнители.

(3) Мерките по ал. 1 са задължителни за лицата по ал. 2 и тогава, когато те са обявени в несъстоятелност и в ликвидация.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Мерките по ал. 1 се прилагат и към регистрираните в чужбина клонове на лицата по ал. 2 и 3, както и към регистрираните в страната клонове на чужди лица, попадащи в кръга на посочените в ал. 2 и 3.

(5) (Нова – ДВ, бр. 31 от 2003 г., отм., бр. 54 от 2006 г.).

(6) (Нова – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм., бр. 54 от 2006 г.) Лицата по ал. 2, т. 28 не са задължени да съобщават по реда на този закон информацията, станала им известна при или по повод участие в съдебно или досъдебно производство, което е висящо, предстои да бъде открито или е приключило, както и информацията, свързана с установяване на правното положение на клиент.

(7) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г., отм. – ДВ, бр. 16 от 2011 г.)

Чл. 3а. (Нов – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) (1) Органите за надзор върху дейността на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да предоставят информация на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, ако при осъществяване на надзорната си дейност установят извършване на операции или сделки, свързани със съмнение за изпиране на пари или неизпълнение на задължението по чл. 11а.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) В проверките, извършвани от органите по ал. 1, се включва и проверка на изпълнението на изискванията на този закон от проверяваните лица. При констатиране на нарушение органите за надзор уведомяват дирекция „Финансово разузнаване“ на

Държавна агенция „Национална сигурност“, като изпращат извлечение от констативния акт в съответната част.

(3) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и органите за надзор могат да обменят класифицирана информация за целите на осъществяваните от тях законоустановени функции.

Чл. 3б. (Нов – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) (1) Забранява се на банки, учредени на територията на Република България, и на чуждестранни банки, осъществяващи дейност на територията на страната чрез клон, да встъпват в кореспондентски (банкови) отношения с банки в юрисдикции, в които те нямат физическо присъствие и не принадлежат към регулирана финансова група.

(2) Банките, учредени на територията на Република България, и чуждестранните банки, осъществяващи дейност на територията на страната чрез клон, не могат да установяват кореспондентски отношения с банки извън страната, които позволяват техните сметки да бъдат използвани от банки в юрисдикции, в които те нямат физическо присъствие и не принадлежат към регулирана финансова група.

Чл. 3в. (Нов – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) (1) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да осигурят прилагането на мерките по този закон и на нормативните актове по прилагането му от своите клонове и дъщерни дружества, в които имат мажоритарно участие, в чужбина до степента, в която съответното чуждо законодателство позволява.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 92 от 2007 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Ако законодателството в чуждата държава не позволява или ограничава прилагането на мерките по ал. 1, лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да уведомят дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и съответния орган за надзор, както и да предприемат допълнителни мерки в съответствие с риска, които се определят с правилника за прилагане на закона.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Клоновете и дъщерните дружества, в които лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 имат мажоритарно участие в чужбина, нямат задълженията за уведомяване на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по чл. 11 и 11а.

Глава втора

Идентифициране на клиенти, събиране, съхраняване и разкриване на информация

Раздел I

Идентифициране на клиенти

Чл. 4. (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да идентифицират клиентите си при установяване на търговски или професионални отношения, в т. ч. при откриване на сметка, както и при извършване на операция или сключване на сделка на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, а лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1–4, 9–11, 13, 28 и 32 – и при извършване на операция или сключване на сделка в наличност на стойност над 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута. Не се допуска откриване или поддържане на анонимна сметка или сметка на фиктивно име.

(2) Алинея 1 се прилага и в случаите на извършване на повече от една операция или сделка, които поотделно не надвишават 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, съответно 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, но са налице данни, че операциите или сделките са свързани.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2, т. 7 са длъжни да идентифицират клиентите си по реда на чл. 6 при вписването в регистъра по чл. 72, ал. 2 от Закона за хазарта, както и при извършване на операция или сключване на сделка на стойност над 6000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) В случаите, при които лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 не може да извърши идентификация на клиента в съответствие с изискванията на този закон и актовете по прилагането му, както и при непредставяне на декларация по ал. 7, то е длъжно да откаже извършването на операцията или сделката или установяването на търговски или професионални отношения, в т.ч. откриване на сметка. Ако лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 не може да извърши идентификация на клиента в случаите на вече установени търговски или професионални отношения, то е длъжно да прекрати тези отношения. В тези случаи лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 преценява дали да уведоми дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по реда на чл. 11. Тази разпоредба не се прилага за лицата по чл. 3, ал. 2, т. 28 при условията на чл. 3, ал. 6.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) При установяване на търговски или професионални отношения или осъществяване на операция или сделка чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис, или друга форма без присъствието на клиента лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да предприемат подходящи мерки за удостоверяване истинността на идентификационните данни на клиента. Такива мерки могат да бъдат проверка на представените документи,

изискване на допълнителни документи, потвърждаване на идентификацията от друго лице по чл. 3, ал. 2 и 3 или от лице, задължено да прилага мерки срещу изпирането на пари в страна – членка на Европейския съюз, или установяване на изискване първото плащане по операцията или сделката да се осъществи чрез сметка, открита на името на клиента, в българска банка, клон на чужда банка, получила разрешение (лицензия) от Българската народна банка да осъществява дейност в страната чрез клон, или в банка от страна – членка на Европейския съюз.

(6) Мерките по ал. 5 се включват във вътрешните правила по чл. 16.

(7) Лицата, извършващи операция или сделка чрез или с лице по чл. 3, ал. 2 и 3 на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, съответно над 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, когато плащането се извършва в брой, са длъжни да декларират произхода на средствата. Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да изискат декларацията преди извършването на съответната операция или сделка.

(8) Формата на декларацията по ал. 7 и по чл. 6, ал. 5, т. 3, условията и редът за подаването ѝ, както и условията и редът за освобождаване от задължение за деклариране се уреждат с правилника за прилагане на закона.

(9) (Изм. – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Лице по чл. 3, ал. 2 и 3 не извършва идентифициране по чл. 3, ал. 1 и не изисква представяне на декларация по ал. 7 от свой клиент, който е кредитна институция от Република България, от друга държава членка или банка от трета държава, включена в списък, утвърден със съвместна заповед на министъра на финансите и управителя на Българската народна банка.

(10) В списъка по ал. 9 се включват държави, чието законодателство съдържа изисквания, съответстващи на изискванията на този закон. Списъкът се обнародва в „Държавен вестник“.

(11) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) В случаите, при които поради характера на операцията или сделката нейната стойност не може да бъде определена към момента на извършването ѝ, лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 е длъжно да идентифицира клиента в момента, в който стойността на операцията или сделката бъде определена, ако тя е над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, съответно над 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, когато плащането се извършва в брой. Този случай не изключва задължението за идентификация при установяване на търговски или професионални отношения.

(12) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2005 г., в сила от 1 януари 2006 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2, т. 2 идентифицират клиентите си при сключване на застрахователен договор съгласно раздел I от приложение № 1 към Кодекса за застраховането, когато брутният размер на периодичните премии или вноски по застрахователния договор за една година е 2000 лв. или повече, или премията или вноската по застрахователния договор е еднократна и е в размер 5000 лв. или повече.

(13) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да идентифицират клиентите си и извън случаите по ал. 1 – 12, когато възникне съмнение за изпиране на пари.

(14) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да идентифицират и проверят идентификацията на клиентите си, когато възникне съмнение в идентификационните данни на клиента, или бъдат уведомени за промяна в тях.

(15) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Проверката на идентификационните данни на клиентите и действителните собственици се извършва преди установяването на търговски или професионални отношения, откриването на сметка или извършването на операция или сделка по ал. 1, 2 и 3. В правилника за прилагане на закона може да бъде предвидено изключение от това правило.

(16) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 могат да прилагат в зависимост от оценката на потенциалния риск опростени или разширени мерки по чл. 3, ал. 1 при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(17) (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Идентифициране по чл. 3, ал. 1 не се извършва и декларация по ал. 7 не се подава, когато клиентът е държавен орган на Република България.

(18) (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Идентификация по ал. 1 не се извършва и декларация по ал. 7 не се подава, когато клиентът е институция, изпълняваща властови функции в съответствие с правото на Европейския съюз при следните условия:

1. лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 е събрало достатъчно информация, която не поражда съмнение за идентичността на институцията;
2. институцията спазва процедури за отчетност и дейността ѝ е прозрачна;
3. институцията се отчита на орган на Общността, на орган на държава членка или съществуват процедури за проверка, които гарантират контрол на нейната дейност.

(19) (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г., изм. – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) Когато банкова сметка на лице по чл. 3, ал. 2, т. 11 и 28 от Република България, от друга държава-членка или от държава, включена в списъка по ал. 9, се използва за депозиране на суми на негов клиент, банката не извършва идентифициране по чл. 3, ал. 1 на този клиент и не изисква декларация по ал. 7, при условие че идентификацията е извършена и декларацията е приета от лицето съответно по чл. 3, ал. 2, т. 11 и 28 и събраната при идентифицирането информация е на разположение на банката при поискване.

(20) (Нова – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) Когато банкова сметка на лице по чл. 3, ал. 2, т. 32 се използва за паричните средства, които лицето получава от осребряването на имуществото на длъжниците или във връзка с извършваната допълнителна дейност по чл. 18 от Закона за частните съдебни изпълнители, банката не извършва идентифициране по чл. 3, ал. 1 на клиента и не изисква декларация по ал. 7, при условие че идентификацията е извършена и декларацията е приета

от лицето по чл. 3, ал. 2, т. 32 и събраната при идентифицирането информация е на разположение на банката при поискване.

(21) (Нова – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) Банката събира достатъчно информация, за да установи дали условията за прилагане на опростените мерки по ал. 19 и 20 са спазени.

(22) (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г., предишна ал. 20 – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 не могат да прилагат опростени мерки по чл. 3, ал. 1 спрямо лица от държави, включени в списъка по чл. 7а, ал. 3.

Чл. 5. (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да установят дали клиентът действа от свое име и за своя сметка или от името и за сметка на трето лице. Ако операцията или сделката се извършва чрез представител, лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 изискват доказателства за представителната власт и идентифицират представителя и представлявания.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Ако операцията или сделката се извършва от името и за сметка на трето лице без упълномощаване, лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 идентифицират третото лице, от името и за сметка на което е извършена операцията или сделката, и лицето, извършило операцията или сделката.

(3) (Нова – ДВ, бр. 31 от 2003 г.) При съмнение, че лицето, извършващо операция или сделка, не действа от свое име и за своя сметка, лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да извършат уведомяването по чл. 11 и да предприемат подходящи мерки за събиране на информация за идентифициране на лицето, в чиято полза реално се извършва операцията или сделката. Мерките се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 5а. (Нов – ДВ, бр. 54 от 2006 г., в сила от 5 октомври 2006 г.) (1) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да прилагат разширени мерки по отношение на клиенти, които заемат или са заемали висша държавна длъжност в Република България или в чужда държава, както и по отношение на клиенти, които са свързани с тях лица.

(2) Министерският съвет определя условията и реда, при които се прилага ал. 1.

Чл. 5б. (Нов – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) (1) Кредитна институция по чл. 3, ал. 2, т. 1 при встъпване в кореспондентски отношения с кредитна институция от трета държава извън списъка по чл. 4, ал. 9 е длъжна да:

1. събере достатъчно информация за кредитната институция-респондент, позволяваща ѝ да разбере напълно характера на дейността, както и да определи на основата на публично достъпна информация каква е репутацията на институцията и качеството на надзора ѝ;

2. оцени вътрешните механизми за контрол срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм, прилагани от кредитната институция-респондент;

3. създаде организация, според която установяването на нови кореспондентски банкови отношения да се извършва само след предварително одобрение от лице на ръководна длъжност в кредитната институция;

4. разпредели отговорностите на всяка от двете кореспондиращи си институции по прилагането на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм, като разпределението съответно се документира.

(2) В случаите по ал. 1, когато достъп до кореспондентската сметка на кредитна институция имат и трети лица – клиенти на институцията-респондент, кредитната институция по чл. 3, ал. 2, т. 1 трябва да се увери, че институцията-респондент осъществява идентифициране, проверка на идентификацията и текущо наблюдение върху третите лица, които имат пряк достъп до сметката ѝ, както и че институцията-респондент е в състояние да предостави необходимите идентификационни и други данни за тези клиенти при поискване.

Чл. 5в. (Нов – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да прилагат разширени мерки по отношение на продукти или сделки, които биха могли да доведат до анонимност, при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 6. (1) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Идентифицирането на клиентите и проверката на тяхната идентификация се извършват:

1. (доп. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) за юридическите лица – чрез представяне на официално извлечение за актуалното им състояние от съответния регистър, а ако лицето не подлежи на регистрация – на заверен препис от учредителния акт и регистриране на наименованието, седалището, адреса и представителя;

2. за физическите лица – чрез представяне на официален документ за самоличност и регистриране на неговия вид, номер, издател, както и на името, адреса, единния граждански номер, а за физическите лица, имащи качеството на едноличен търговец – и чрез представяне на документите по т. 1.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 105 от 2005 г., нова, бр. 54 от 2006 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 идентифицират физическите лица, които са действителни собственици на клиент – юридическо лице, както и предприемат действия за проверка на тяхната идентификация в зависимост от вида на клиента и нивото на риск, което произтича от установяването на клиентските отношения и/или на извършването на сделки или операции с такъв вид клиент. При липса на друга възможност идентифицирането може да се извърши чрез декларация, подписана от законния представител или пълномощника на юридическото лице. Условията и редът за идентифициране и проверка на идентификацията, условията и редът за освобождаване от задължението за идентификация, както и формата и редът за подаване на декларацията, се определят с правилника за прилагане на закона.

(3) (Нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 31 от 2003 г.) От документите по ал. 1, т. 1 и 2 се сема копие, освен ако данните, съдържащи се в тях, се отразяват точно в други документи, съставяни от лицето по чл. 3, ал. 2 и 3, и се съхраняват при условията на чл. 8.

(4) (Нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) В случаите, когато определена дейност подлежи на лицензиране, разрешение или регистриране, лицата, извършващи сделки

и операции във връзка с тази дейност, представят копие от съответната лицензия, разрешение или удостоверение за регистрация.

(5) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 18, 19 и 20 създават специализирани служби, които:

1. събират, обработват, съхраняват и разкриват информация за конкретните операции или сделки;

2. събират доказателства относно собствеността на имуществото, подлежащо на трансфер;

3. изискват сведения за произхода на паричните средства или ценности – предмет на операцията или сделките; произходът на тези средства се удостоверява с декларация;

4. (изм. – ДВ, бр. 96 от 2011 г., в сила от 1 януари 2012 г.) събират информация за своите клиенти и поддържат точна и подробна документация за операцията им с парични средства или ценности, включително сведенията и документите по чл. 6 от Валутния закон;

5. (изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) при съмнение за изпиране на пари предоставят събраната информация по т. 1, 2, 3 и 4 на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по реда на чл. 11.

(6) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 18, 19 и 20 изпълняват лично задълженията си, когато не е възможно да се създаде специализирана служба.

(7) (Предишна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г.) Всички лица по чл. 3, ал. 2 и 3 изпълняват задълженията си по този закон независимо дали създават специализирана служба.

Чл. 6а. (Нов – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) (1) Българската народна банка, кредитните институции по чл. 3, ал. 2, т. 1, както и лицата по чл. 3, ал. 2, т. 2, 3 и 4, могат да се позоват на предходно идентифициране на клиента, извършено от кредитна институция, при следните условия:

1. седалището на извършилата идентифицирането кредитна институция е в Република България, в друга държава-членка или в държава от списъка по чл. 4, ал. 9;

2. изискваната по чл. 6, ал. 1–4 информация е на разположение на лицето, което се позовава на предходно идентифициране, извършено от кредитната институция;

3. при поискване кредитната институция, която е извършила предходно идентифициране, е в състояние да предостави незабавно на лицето, което се позовава на това идентифициране, заверени копия на документите от идентификацията.

(2) Позоваването на предходна идентификация по ал. 1 не освобождава позоваващото се лице от отговорност за неизпълнение на изискванията за идентификация по чл. 6, ал. 1–4.

Раздел II

Събиране на информация

Чл. 7. (1) Когато възникне съмнение за изпиране на пари, лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да съберат информация относно съществените елементи и размери на операцията или сделката, съответните документи и другите идентифициращи данни.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Събраната за целите на този закон информация трябва да бъде документирана и съхранявана, така че да бъде на разположение на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, на съответните органи за надзор и на одиторите.

Чл. 7а. (Нов – ДВ, бр. 54 от 2006 г., в сила от 5 октомври 2006 г.) (1) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да поставят под особено наблюдение търговските или професионалните си отношения, операциите и сделките с лица от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари.

(2) Когато операцията или сделката по ал. 1 няма логично икономическо обяснение или видимо основателна причина, лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 събират, доколкото е възможно, допълнителна информация за обстоятелствата, свързани с операцията или сделката, както и за нейната цел.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Държавите, които не прилагат или прилагат непълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари, се определят по списък, утвърден от министъра на финансите в съответствие с решенията по чл. 40, параграф 4 от Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм. Допълнителни мерки спрямо тези държави се уреждат с правилника за прилагане на закона.

(4) (Нова – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) Директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да издава указания до лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 за прилагането на разширени мерки по чл. 3, ал. 1 и спрямо лица от държави извън списъка по ал. 3.

Чл. 7б. (Нов – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) (1) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да поставят под особено наблюдение всички сложни или необичайно големи сделки или операции, както и всички сделки и операции, които нямат явна икономическа или законна цел, която може да бъде установена с оглед информацията на разположение на лицето по чл. 3, ал. 2 и 3, или не съответстват на наличната информация за клиента.

(2) При установяване на сделки или операции по ал. 1 лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да съберат информация относно съществените елементи и размери на операцията или сделката, съответните документи и другите идентифициращи данни.

(3) Събраната за целите на този член информация се документира и съхранява така, че да е на разположение на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, на съответните органи за надзор и на одиторите.

Раздел III

Съхраняване на информация

Чл. 8. (1) (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., предишен текст на чл. 8, доп. – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) В случаите по чл. 4–7 лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да съхраняват за срок 5 години данните за клиентите и документите за извършените сделки и операции, както и документите, свързани с установяване и поддържане на търговски или професионални отношения. За клиентите срокът тече от началото на календарната година, следваща годината на прекратяването на отношенията, а за сделките и операцияте – от началото на календарната година, следваща годината на тяхното извършване.

(2) (Нова – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) По писмено указание на директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ срокът по ал. 1 за съхраняване на информацията може да бъде удължен до 7 години.

Чл. 9. (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Данните и документите по чл. 8 се предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ при поискване в оригинал или служебно заверен препис. Редът, сроковете и периодичността се определят в правилника за прилагане на закона.

Раздел IV

Разкриване на информация

Чл. 10. (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., отм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.)

Чл. 11. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., доп. – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) При съмнение за изпиране на пари или за наличие на средства с престъпен произход лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да уведомят незабавно дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ преди извършването на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) В случаите, когато забавянето на операцията или сделката е обективно невъзможно, лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 уве-

домява дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ незабавно след извършването ѝ.

(3) (Нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Уведомяването на дирекцията може да се извърши и от служители на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, които не отговарят за прилагането на мерките срещу изпирането на пари. Дирекцията запазва анонимността на тези служители.

(4) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 и по чл. 3а информация, свързана с извършеното от него уведомяване. Решението относно обема информация, който следва да се предостави обратно за всеки конкретен случай на уведомяване, се взема от директора на дирекцията.

(5) (Нова – ДВ, бр. 57 от 2011 г.) Задължението по ал. 1 възниква и в случаите, когато операцията или сделката не са били довършени.

Чл. 11а. (Нов – ДВ, бр. 31 от 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 уведомяват дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за всяко плащане в брой на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, извършено от или на техен клиент.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ води регистър на плащанията по ал. 1. Регистърът може да се използва само за целите на противодействието на изпирането на пари.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 22 от 2009 г.) Редът и сроковете за предоставяне, ползване, съхраняване и унищожаване на информацията по ал. 1, както и заличаването ѝ от регистъра по ал. 2 се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 11б. (Нов – ДВ, бр. 31 от 2003 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., изм. – ДВ, бр. 96 от 2011 г., в сила от 1 януари 2012 г.) Агенция „Митници“ предоставя на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ информацията за търговските кредити по износа и вноса, за финансовия лизинг между местни и чуждестранни лица и за пренасянето през границата на страната на парични средства, събирана при условията и по реда на Валутния закон.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Редът за предоставяне на информацията по ал. 1 се определя съвместно от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ и от министъра на финансите.

Чл. 11в. (Нов – ДВ, бр. 31 от 2003 г., отм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.)

Чл. 12. (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) В случаите по чл. 11 и 18 министърът на финансите по предложение на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да спре с писмена

заповед определена операция или сделка за срок до три работни дни, считано от деня, следващ деня на издаването на заповедта. Ако до изтичането на този срок не бъде наложена превантивна мярка, запор или възбрана, лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 може да извърши операцията или сделката.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ незабавно уведомява прокуратурата за спирането на операцията или сделката, като представя необходимата информация при запазване анонимността на лицето по чл. 3, ал. 2 и 3, извършило уведомяването по чл. 11 или 18.

(3) Прокурорът може да наложи превантивна мярка или да направи искане пред съответния съд за налагане на запор или възбрана. Съдът следва да се проинесне по искането не по-късно от 24 часа от постъпването му.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., изм. – ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Когато при проучването и анализа на информацията, получена при условията и по реда на този закон, съмнението за изпиране на пари не отпадне, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ разкрива тази информация на прокуратурата или на съответната служба за сигурност или обществен ред, като запазва анонимността на лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 и по чл. 3а и на неговите служители, извършили уведомяването по чл. 11 или 18.

Чл. 13. (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 108 от 2006 г., в сила от 1 януари 2007 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) При уведомяване по чл. 11 или 18 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, без Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти. Поисканата информация се предоставя в определения от агенцията срок.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 108 от 2006 г., в сила от 1 януари 2007 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., изм. – ДВ, бр. 36 от 2008 г.) При писмено уведомяване по чл. 11 или 18 дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от Българската народна банка и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти. Поисканата информация се предоставя в определения от дирекцията срок.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., изм. – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) Директорът на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да поиска от държавните и общинските органи информация при условията на ал. 1, която не

може да ѝ бъде отказана. Поисканата информация се предоставя в определения от него срок.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) При определяне на срока по ал. 1–3 дирекцията съобразява обема и съдържанието на исканата информация.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) За нуждите на анализа дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ получава от Българската народна банка информация, събирана по Валутния закон.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., отм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.)

(7) (Изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Предоставянето на информация по ал. 1–5 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна, банкова или търговска тайна.

Чл. 14. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., предишен текст на чл. 14 – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, лицата, които ги управляват и представляват, както и техните служители не могат да уведомяват своя клиент или трети лица за разкриването на информация в случаите по чл. 9, 11, 11а, 13 и 18.

(2) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Забраната за разкриване на информация по ал. 1 не се отнася до съответния орган за надзор по чл. 3а.

(3) (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Забраната по ал. 1 няма да пречи на оповестяването на информация между лица, които принадлежат към една и съща група, която е в държава членка или в държава, включена в списъка по чл. 4, ал. 9.

(4) (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Забраната по ал. 1 няма да пречи на оповестяването на информация между лица по чл. 3, ал. 2, т. 11, 18 и 28 от държави членки или от държави, включени в списъка по чл. 4, ал. 9, изпълняващи професионалната си дейност в рамките на едно и също юридическо лице или група, които имат обща собственост, управление или контрол по прилагането на закона.

(5) (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Забраната по ал. 1 няма да пречи на оповестяването на информация между лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1 – 3, 11, 18 и 28 в случаите, отнасящи се до един и същи клиент или една и съща сделка, в която участват две или повече лица, при следните условия:

1. лицата се намират в държава членка или в държава, включена в списъка по чл. 4, ал. 9;

2. лицата са от една и съща професионална категория;

3. лицата са обект на задължения за опазване на служебна, банкова или търговска тайна и за защита на личните данни, съответстващи на българското законодателство;

4. информацията може да се използва единствено за предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризъм.

(6) (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Когато лицата по чл. 3, ал. 2, т. 11, 18 и 28 се стремят да разубедят клиент да не се ангажира с незаконна дейност, това няма да представлява оповестяване на информация по смисъла на ал. 1.

(7) (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Изключенията по ал. 3 – 5 не се прилагат и не се допуска разкриване на информация между лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 и лица от държави, включени в списъка по чл. 7а, ал. 3, както и ако лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 не са изпълнили задълженията си по Закона за защита на личните данни.

Чл. 15. (1) (Доп. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., предишен текст на чл. 15 – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., доп. – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) Разкриването на информация в случаите по чл. 9, 11, 11а, 13, 17 и 18 не поражда отговорност за нарушаване на други закони или на договор.

(2) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) При условията на ал. 1 не се поражда отговорност и в случаите, при които се установи, че не е извършено престъпление, а операциите и сделките са били законосъобразни.

Раздел V

(Нов – ДВ, бр. 1 от 2001 г.)

Защита на информацията

Чл. 15а. (Нов – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., доп. – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да използва информацията, съставляваща служебна, банкова или търговска тайна, както и защитената лична информация, получена при условията и по реда на чл. 9, 11, 11а, 13, 17 и 18, само за целите на този закон.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Служителите на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ не могат да разгласяват, да използват за лично или на свързани с тях лица облагодетелстване сведения и факти, съставляващи служебна, банкова или търговска тайна, които са им станали известни при изпълнение на служебните им задължения.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Служителите на дирекцията подписват декларация за опазване на тайната по ал. 2.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Разпоредбата на ал. 2 се отнася и за случаите, когато посочените лица не са на служба.

Глава трета

Вътрешна организация и контрол

Чл. 16. (1) (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., доп. – ДВ, бр. 102 от 2012 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 в 4-месечен срок от регистрацията им приемат вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари, които се утвърждават от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Вътрешните правила по ал. 1 установяват ясни критерии за разпознаване на съмнителните операции или сделки и клиенти, реда за обучаване на персонала и използването на техническите средства за предотвратяване и разкриване изпирането на пари, както и система за вътрешен контрол върху изпълнението на мерките по този закон.

(3) (Нова – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Вътрешните правила по ал. 1 се изпращат на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ за утвърждаване в 14-дневен срок от тяхното приемане.

(4) (Нова – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Професионалните организации и сдружения на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, съгласувано с Държавна агенция „Национална сигурност“, могат да приемат единни вътрешни правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари, към които членовете на тези организации и сдружения могат да се присъединяват в срока по ал. 1 с декларация. Единните вътрешни правила и декларациите се изпращат в Държавна агенция „Национална сигурност“ в срока по ал. 3.

Чл. 17. (1) (Доп. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., предишен текст на чл. 17 – ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Контролът по прилагането на закона се упражнява от министъра на финансите и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“.

(2) (Нова – ДВ, бр. 36 от 2008 г.) При изпълнение на функциите си по закона органите на Министерството на финансите и на Държавна агенция „Национална сигурност“ си взаимодействат по ред, определен със съвместна инструкция на министъра на финансите и на председателя на агенцията.

(3) (Нова – ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25 декември 2009 г.) Контролните органи на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ извършват проверки на място на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 по прилагането на мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, както и при съмнение за изпиране на пари.

(4) (Нова – ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25 декември 2009 г.) Контролни органи на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ са определените от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ длъжностни лица от състава на дирекцията.

(5) (Нова – ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25 декември 2009 г.) Проверките по ал. 1 могат да се извършват съвместно с органите, на които със специален закон е възложено да упражняват контрол върху лицата по чл. 3, ал. 2 и 3.

(6) (Нова – ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25 декември 2009 г.) Проверките се извършват въз основа на писмена заповед на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ или на оправомощено от него длъжностно лице, в която се посочват целите, срокът и мястото на проверката, проверяваното лице, както и имената и длъжностите на проверяващите лица.

(7) (Нова – ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25 декември 2009 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, държавните органи, органите на местното самоуправление и техните служители са длъжни да оказват съдействие на контролните органи на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ при изпълнението на техните функции.

(8) (Нова – ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25 декември 2009 г.) При извършване на проверките на място контролните органи по ал. 3 имат право на свободен достъп в служебните помещения на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, както и да изискват документи и да събират сведения във връзка с изпълнението на възложената им задача.

Чл. 17а. (Нов – ДВ, бр. 1 от 2001 г., отм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.)

Чл. 18. (1) (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., предишен текст на чл. 18 – ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да получи информация за съмнение за изпиране на пари освен от лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 и от държавни органи, и чрез международен обмен.

(2) (Нова – ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по своя инициатива и при запитване обменя информация по случаи, свързани със съмнение за изпиране на пари, със съответните международни органи, органи на Европейския съюз и с органи на други държави въз основа на международни договори и при условията на взаимност.

Чл. 19. (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) (1) Когато лице по чл. 3, ал. 2 не изпълни задълженията си по този закон, министърът на финансите може да го задължи да предприеме конкретни мерки, необходими за отстраняване на нарушението, или да отнеме издаденото разрешение (лицензия) за осъществяване на дейност, ако той го е издал, или да разпорежи заличаване на вписването при регистрационен режим за съответната дейност.

(2) Органът, който е издал разрешението (лицензията) за извършване на дейност на лице по чл. 3, ал. 2, може да отнеме издаденото разрешение (лицензия) по своя инициатива или по предложение на министъра на финансите, направено при условията на ал. 1.

Чл. 20. (Изм. – ДВ, бр. 30 от 2006 г., бр. 54 от 2006 г.) Актовете по чл. 19 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава четвърта

Международно сътрудничество

Чл. 21. (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., отм., бр. 54 от 2006 г.)

Чл. 22. (Отм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.)

Глава пета

Административнонаказателни разпоредби

Чл. 23. (1) (Доп. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., доп. – ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25 декември 2009 г.) Който извърши или допусне да се извърши нарушение по чл. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15а или откаже да даде съдействие по чл. 17, ал. 7, или да осигури свободен достъп в служебните помещения на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, да предостави изискваните документи или сведения по чл. 17, ал. 8 се наказва с глоба от 500 до 10 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Който извърши или допусне да се извърши нарушение по чл. 11, 11а и 14, се наказва с глоба от 5000 до 20 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Който извърши или допусне да се извърши нарушение по чл. 16, се наказва с глоба от 200 до 2000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(4) (ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Когато нарушението по ал. 1, 2 и 3 е извършено от едноличен търговец или юридическо лице, се налага имуществена санкция от 2000 до 50 000 лв.

(5) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Който извърши или допусне да се извърши нарушение на този закон извън случаите по ал. 1–4 или на нормативен акт по прилагането му, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв.

(6) (Нова – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) Когато нарушението по ал. 5 е извършено от едноличен търговец или юридическо лице, се налага имуществена санкция от 1000 до 5000 лв.

Чл. 24. (1) (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. – ДВ, бр. 31 от 2003 г., доп. – ДВ, бр. 54 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г.) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностните лица на Министерството на финансите или на Държавна агенция „Национална сигурност“, а наказателните постановления се издават от министъра на финансите или от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ или от оправомощени от тях длъжностни лица.

(2) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

(Загл. изм. – ДВ, бр. 92 от 2007 г.)

§ 1. По смисъла на този закон:

1. (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) „Търговско или професионално отношение“ е отношение, което е свързано с дейността по занятие на задължените институции и лица по този закон и към момента на установяването на отношението се предполага, че то ще има елемент на продължителност.

2. (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.) „Регулирана финансова група“ е финансова група, която е обект на ефективен консолидиран надзор.

3. (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) „Група“ е група от дружества, която се състои от:

а) предприятие-майка и неговите дъщерни дружества; в групата се включват и дружествата, в които предприятието-майка или дъщерните му дружества имат участия, или

б) дружества, които се управляват общо по силата на договор или на учредителен акт или устав, или

в) дружества, в които повече от половината от членовете на управителните или контролните им органи са едни и същи лица през съответната финансова година и до датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет.

4. (нова – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., изм. – ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25 декември 2009 г.) „Служби за сигурност“ са Националната разузнавателна служба, служба „Военна информация“ на Министерството на отбраната и Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ на Министерството на вътрешните работи.

5. (нова – ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. – ДВ, бр. 82 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 1 януари 2008 г., изм. – ДВ, бр. 69 от 2008 г., изм. – ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25 декември 2009 г., изм. – ДВ, бр. 88 от 2010 г., в сила от 1 януари 2011 г., изм. – ДВ, бр. 48 от 2011 г., в сила от 24 юни 2011 г., изм. – ДВ, бр. 44 от 2012 г., в сила от 1 юли 2012 г.) „Служби за обществен ред“ са главните дирекции „Национална полиция“, „Гранична полиция“, „Пожарна безопасност и защита на населението“, областните дирекции на Министерството на вътрешните работи и служба „Военна полиция“ към министъра на отбраната.

6. (Нова – ДВ, бр. 31 от 2003 г.) „Орган за надзор“ е държавен орган, овластен от закон или друг нормативен акт да упражнява общ контрол върху дейността на лице по чл. 3, ал. 2 и 3.

7. (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) „Държава-членка“ е държава, която е членка на Европейския съюз.

8. (Нова – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) „Трета държава“ е държава, която не е държава-членка по смисъла на т. 7.

§ 1а. (Нов – ДВ, бр. 92 от 2007 г.) Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм и Директива 2006/70/ЕО на Комисията относно установяването на мерки за прилагане на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определението „видни политически личности“ и техническите критерии за процедурите по опростена проверка на клиентите и за изключения поради финансова дейност на случайна или много ограничена база.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Този закон отменя Закона за мерките срещу изпирането на пари (ДВ, бр. 48 от 1996 г.).

§ 3. В срок 3 месеца от влизането в сила на закона лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да предадат на Агенцията за финансово разузнаване наличната информация за изпиране на пари.

§ 4. В срок 5 месеца от влизането в сила на закона лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 13 и 18 са длъжни да приведат организацията и дейността си в съответствие с изискванията на този закон и да представят вътрешните си правила по чл. 16 на министъра на финансите.

§ 5. В чл. 10 от Закона за административните нарушения и наказания (обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г.; изм., бр. 54 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 28 и 101 от 1983 г., бр. 89 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 94 от 1990 г., бр. 105 от 1991 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 12 и 110 от 1996 г. и бр. 11, 15 и 59 от 1998 г.) след думата „укривателите“ се поставя запетая и се добавя „както и допустителите“.

§ 6. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет, който приема правилник за неговото прилагане в двумесечен срок от влизането на закона в сила.

ЗАКОН

за деноминация на лева

(Обн. – ДВ, бр. 20 от 1999 г., доп., бр. 65 от 1999 г., в сила от 5 юли 1999 г.)

.....

Преходни и заключителни разпоредби

.....

§ 4. (1) (Доп. – ДВ, бр. 65 от 1999 г.) С влизането в сила на закона всички числа в стари левове, посочени в законите, влезли в сила преди 5 юли 1999 г., се заменят с намалени 1000 пъти числа в нови левове. Замяната на всички числа в стари левове с намалени 1000 пъти числа в нови левове се прилага и за всички закони, приети преди 5 юли 1999 г., които са влезли или ще влязат в сила след 5 юли 1999 г.

(2) Органите, приели или издали подзаконовни нормативни актове, влезли в сила преди 5 юли 1999 г. и в които има числа в левове, да направят произтичащите от този закон изменения в тях така, че измененията да се прилагат от датата на влизането в сила на закона.

.....

§ 7. Законът влиза в сила от 5 юли 1999 г.

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари

(Обн. – ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 102 от 2001 г., в сила от 1 януари 2002 г.)

.....

Преходни и заключителни разпоредби

.....

§ 24. Навсякъде в закона думите „Бюрото за финансово разузнаване“ се заменят с „агенция „Бюро за финансово разузнаване“.

.....

§ 28. (Отм. – ДВ, бр. 102 от 2001 г.).

§ 29. (Отм. – ДВ, бр. 102 от 2001 г.).

ЗАКОН
за изменение и допълнение на
Закона за мерките срещу изпирането на пари

(Обн. – ДВ, бр. 31 от 2003 г.)

.....

Допълнителна разпоредба

§ 19. Навсякъде в закона думите „Агенция „Бюро за финансово разузнаване“ се заменят с „Агенцията за финансово разузнаване“.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 20. (1) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, за които задължението за прилагане на мерки срещу изпирането на пари е възникнало преди приемането на този закон, привеждат вътрешните си правила по чл. 16 в съответствие с изискванията на закона и ги изпращат в Агенцията за финансово разузнаване в 4-месечен срок от влизането в сила на този закон.

(2) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, за които възниква задължение за прилагане на мерки срещу изпирането на пари по силата на този закон, приемат и изпращат в Агенцията за финансово разузнаване вътрешни правила по чл. 16 в срока по ал. 1.

.....

§ 28. (1) Активите, пасивите, архивът, както и другите права и задължения на Агенция „Бюро за финансово разузнаване“ се поемат от Агенцията за финансово разузнаване.

(2) Заварените трудови и служебни правоотношения не се прекратяват, като съответно се прилага чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 29. Параграф 7 влиза в сила от 1 януари 2004 г.

ЗАКОН
за изменение и допълнение
на Закона за мерките срещу изпирането на пари

(Обн. – ДВ, бр. 54 от 2006 г.)

.....

Заклучителни разпоредби

.....

§ 29. Разпоредбите на § 8 и 11 влизат в сила три месеца след обнародването на закона в „Държавен вестник“.

ЗАКОН
за изменение и допълнение на
Закона за мерките срещу изпирането на пари

(Обн. – ДВ, бр. 92 от 13 ноември 2007 г.)

.....

Заклучителни разпоредби

.....

§ 10. Министерският съвет приема произтичащите от този закон изменения в правилника за прилагане на закона в срок до 15 декември 2007 г.

§ 11. В Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм., бр. 31 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 59 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9:

а) алинея 3 се изменя така:

„(3) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникнало съмнение за финансиране на тероризъм да уведомят и Агенцията за финансово разузнаване преди извършването на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи агенцията упражнява правомощията си по чл. 13, 17 и 22 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.“;

б) създава се нова ал. 4:

„(4) В случаите, когато забавянето на операцията или сделката е обективно невъзможно, лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари уведомява и Агенцията за финансово разузнаване незабавно след извършването ѝ.“;

в) досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6;

г) създават се ал. 7 и 8:

„(7) При условията на ал. 6 не се поражда отговорност и в случаите, при които се установи, че не е извършено престъпление, а операциите и сделките са били законосъобразни.

(8) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, лицата, които ги управляват и представляват, както и техните служители, не могат да уведомяват своя клиент или трети лица за разкриването на информация по този закон освен в случаите по чл. 14, ал. 2–5 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и при спазване на ограниченията по чл. 14, ал. 7 от същия закон.“

2. Създава се чл. 9а:

„Чл. 9а. (1) Органите за надзор върху дейността на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни да предоставят информация на министъра на вътрешните работи и на Агенцията за финансово разузнаване, ако при осъществяване на надзорната си дейност установят извършване на операции или сделки, свързани със съмнение за финансиране на тероризъм.

(2) В проверките, извършвани от органите по ал. 1, се включва и проверка на изпълнението на изискванията на този закон от проверяваните лица. При установяване на нарушение органите за надзор уведомяват Агенцията за финансово разузнаване, като изпращат извлечение от констативния акт в съответната част.“

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 31 октомври 2007 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ЗАКОН
за изменение и допълнение на
Закона за мерките срещу изпирането на пари

(Обн. – ДВ, бр. 36 от 4 април 2008 г.)

.....

Заклучителни разпоредби

§ 5. В Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм., бр. 31 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 59 от 2006 г., бр. 92 и 109 от 2007 г. и бр. 28 от 2008 г.) в чл. 9, ал. 3 след думите „да уведомят и“ се добавя „дирекция „Финансово разузнаване“ на“, а думите „17 и 22“ се заменят с „и 18“.

.....

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 21 март 2008 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ЗАКОН
за изменение и допълнение на
Закона за мерките срещу изпирането на пари

(Обн. – ДВ, бр. 22 от 24 март 2009 г.)

.....

Заклучителни разпоредби

§ 2. В Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 94 от 2008 г.) в чл. 132 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) В доклада по ал. 3 се включва информация относно използването на данните по чл. 11а от Закона за мерките срещу изпирането на пари.“

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

.....

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 12 март 2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**Преходни и заключителни разпоредби
към Закона за изменение и допълнение на Закона за
мерките срещу изпирането на пари**

(Обн. – ДВ, бр. 102 от 21 декември 2012 г.)

.....
§ 11. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда в съответствие с него правилника за прилагането на закона.

Релевантни актове от европейското законодателство

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА от 10 юни 1991 година относно предотвратяване използването на финансовата система за изпиране на пари

ДИРЕКТИВА 72/166/ЕИО НА СЪВЕТА от 24 април 1972 година за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховките „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за прилагане на задължението за застраховане на такава отговорност

ДИРЕКТИВА 2000/26/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 май 2000 година относно сближаването на законите на държавите-членки относно застраховане на гражданската отговорност във връзка с използването на моторни превозни средства, и за изменение и допълнение на Директиви 73/239/ЕИО и 88/357/ЕИО на Съвета

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА от 17 октомври 2000 година относно условията за сътрудничество и обмен на информация между звената за финансово разузнаване на държавите-членки

РАМКОВО РЕШЕНИЕ 2001/500/ПВР НА СЪВЕТА от 26 юни 2001 година относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност

СЪВМЕСТНО ДЕЙСТВИЕ от 3 декември 1998 година прието от Съвета на основание член К.3 от Договора за Европейски съюз, относно прането на пари, определяне, издирване, замразяване, изземване и конфискация на средствата и облагите от престъпление